

Göteborg den 0 september 2024

Länsstyrelsen Uppsala län
uppsala@lansstyrelsen.se

Synpunkter på ansökan om tillstånd för vindparken Fyrskippet, dnr 7384–2023 och 5197–2023

Sveriges Fiskares PO (SFPO) företräder cirka 230 fiskefartyg som är verksamma inom det demersala fisket. Vi har medlemmar längs hela den svenska kusten - från Koster till Kalix. SFPO står för ett långsiktigt hållbart fiske och våra medlemmar är bland de bästa när det handlar om selektivitet, skonsamhet och kvalitet.

Ärendet

Fyrskippet Offshore AB har ansökt om tillstånd enligt lagen om Sveriges ekonomiska zon för uppförande, drift och avveckling av vindkraftsparken Fyrskippet beläget i Bottenhavet cirka 50 km utanför Upplands kust inom Sveriges ekonomiska zon. Länsstyrelsen i Uppsala län bereder, på regeringens uppdrag, ärendet. Länsstyrelsen i Uppsala län bereder också ansökan om så kallat Natura 2000-tillstånd. Länsstyrelsen bjuder nu in till ställningstagande och synpunkter på ansökningarna.

SFPO:s synpunkter

Ansökan om tillstånd enligt lagen om Sveriges ekonomiska zon

Strömmingens situation i Östersjöns olika delområden har varit föremål för stor uppmärksamhet den senaste tiden. I vissa områden har situationen beskrivits som bekymmersam. Orsakerna till detta är dock inte helt klarlagda. Projektområdet omfattar områden där strömmingen kan leka och gränsar till mycket viktiga erkända lekområden. Störningar på strömmingens lek och rekrytering kan inte uteslutas.

Inom fiskerinäringen är det allmänt känt att Finngrundet samt omkringliggande grundområden är en mycket viktig lekplats för strömming. HELCOM:s bedömning och bolagets egna undersökningar visar också detsamma.

I sin analys utgår bolaget från att påverkan på strömming att någon lek inte sker inom parkområdet, utan endast på de grundare delarna av Finngrundets östra bank. Bolaget stödjer sig på bilaga R2 som drar slutsatsen: " Kombinationen av eDNA-metodik och undersökning av lekmognad via gonadstatus visar tydligt på att strömming på Finngrundets Östra bank före-
drar de grundaste områdena för lek (10 m) samt att närvaron av fisk och lek eventuellt är relativt lägre under hösten jämfört våren."

Vi anser att denna slutsats vilar på osäker grund. För det första hittar vi i underlaget ingen information om förekomsten av lekmogen fisk på djupare vatten än 10 meter – gjordes sådana undersökningar? För det andra är vi tveksamma till om jämförelsen mellan koncentrationen eDNA på grundare och djupare vatten är relevant. När det gäller jämförelsen med referenslokaler vid kusten och Östra banken säger bilaga R2: " Den stora skillnaden mellan lokalerna reflekterar möjligen större mängder fisk vid kusten. Sambandet kan dock också bero på fysiska skillnader mellan lokalerna, till exempel i vattenutbyte, som påverkar utspädning av eDNA." Exakt samma resonemang är relevant vid jämförelser av olika djup kring Östra banken. Det djupare vattnet har större volym och sannolikt andra strömförhållanden än de grundare. Detta kan mycket väl resultera i att utspädningen av eDNA är olika på de olika djupen, vilket gör slutsatserna om eDNA på olika djup irrelevanta.

SFPO anser därför att skyddszonen mot Finngrundets östra bank måste utökas. Detta tillmötes går till del av bolagets förslag i sin komplettering till N 2000-ansökan till utökad skyddszon av hänsyn till alfåglar. För att ett positivt ställningstagande till parken behöver Länsstyrelsen granska och säkerställa att denna skyddszon även medför ett ökat skydd för strömmingens lek och reproduktion både på grundare och djupare områden vid Östra banken. För att tillgodose detta kan skyddszonen behöva utökas.

I det planerade parkområdets sydöstra hörn överlappar området med ett riksintresseområde för yrkesfisket. Projektområdet behöver i denna del begränsas för att inte i detta område omöjliggöra fiskets bedrivande.

Ansökan om Natura 2000-tillstånd

Berörda natura 2000 områden har bland annat som bevarande mål att "I naturtypen ska typiska arter och egna indikatorarter fiskar förekomma såsom tånglake och strömming. Förekommande typiska arter bör till exempel uppvisa en god tillväxt och området bör fortsatt hysa god förekomst av livsmiljöer för alla livsstadier som gynnar lek, uppväxt och födosök, etcetera."

Detta innebär att det inom projektområdet behövs åtgärder som säkerställer att strömmingens lek och reproduktion inte påverkas negativt.

SFPO anför därför att samma justeringar som beskrivits ovan är nödvändiga för att Natura 2000-tillstånd ska kunna beviljas.

Kumulativa effekter

Med tanke på den planerade stora expansionen av vindkraft, både svensk och finsk, i det aktuella havsområdet menar SFPO att det är viktigt att kumulativa effekter på speciellt strömmingen och fisket efter denna beaktas nogsamt i prövningen av vindkraftsprojekt.

I samrådsversionen i förslaget till nya havsplaner säger Havs- och vattenmyndigheten myndigheten också följande: "I alla tre havsplaneområden kan konsekvenserna för den lokala livsmedelsförsörjningen från havet, fiskhamnar och kustsamhällen vara betydande och bör tas i beaktning vid prövning av vindkraftsprojekt." Detta gäller givetvis också på verkan på strömmingsbeståndet i det nu aktuella havsområdet.

I den övergångsstation vi nu befinner oss i, mellan "öppen-dörr-modellen", ändrade havsplaner och den av regeringen tillsatta utredningen om "En ordnad prövning av havsbaserad vindkraft", gör SFPO bedömningen att ansvaret för beaktandet av kumulativa effekter i prövningen av vindkraftsprojekt vilar tungt på Länsstyrelsen.

SVERIGES FISKARES PO

Peter Ronelöv Olsson
Ordförande

Fredrik Lindberg
Ombudsman

Ingemar Berglund
Utredare